

SLACHTOFFERS VAN LETSELSCHADE EN DE WMO

SAMENVATTING

Letselschadeslachtoffers zijn de dupe van een convenant, de Overeenkomst afkoop regresrecht Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Deze overeenkomst moet daarom niet worden voortgezet. De Gemeente(raad) moet opkomen voor de belangen van slachtoffers.

WAT IS ER AAN DE HAND?

Het gaat hier jaarlijks over ruim 30.000 slachtoffers die ernstig, blijvend of langdurig letsel oplopen met hoge schadeposten; schade die bij de gemeente wordt geclaimd en van daaruit ingediend bij de verzekeraars van de gemeente. Schades met extreme persoonlijke, financiële en traumatische gevolgen.

1) Opvallend: het gaat hier over letselschadeslachtoffers door verkeersongevallen, bedrijfsongevallen en medische missers. Zaken waarbij vaak een 'schuldige cq verantwoordelijke' partij of tegenpartij met passende verzekering is betrokken (verplichte WA-autodekking, bedrijfsongevallen- en beroepsaansprakelijkheidsverzekering).

2) Opvallend: De 1e invoering hiervan (2015-2016) en de verlenging (2017) zijn vrijwel overal zonder enige democratische controle van Gemeenteraad of Tweede Kamer gebeurd; terwijl het 17.1 miljoen burgers betreft en er per gemeente een extreem financieel risico is (over)genomen.

Dit Convenant tussen vrijwel alle verzekeraars en 99% van alle Nederlandse gemeenten:

- Ontneemt jaarlijks tienduizenden Nederlanders het recht op volledige/rechtmatige schadevergoeding door de aansprakelijke verzekeraars. Dat heeft niets met basisrechten WMO van doen.
- Verlegt (nu al) ruim € 100 miljoen per jaar aan (cumulerend) schaderisico van de verzekeraar naar de daartoe ingecalculerde WMO-budgetten per gemeente.

Met dit gedrocht, ingevoerd halverwege Rutte II, in de chaos bij de WMO-overheveling van landelijke (over de schutting kieperen!) naar lokale overheden, hebben verzekeraars voor +/- 6% van het gecalculeerde schadebedrag de gemeenten alle financiële/juridische risico's opgelegd.

Waarom naar de gemeente? Geen idee. Het is ook niet een gemeentelijke taak, het is geen vakgebied die de gemeente beheerst, we hebben er geen enkel belang bij. Het is wel een afkoopsom. Maar: Met een worstje van (eerst 4) en nu bijna €11 miljoen (60 cent per inwoner) heeft de VNG de gemeenten lekker gemaakt.

Een slachtoffer van bijvoorbeeld een verkeersongeval of een medische fout kan schade verhalen op een aansprakelijke partij. Meestal heb je dan te maken met een verzekeraar. Slachtoffers kunnen echter ook te maken krijgen met de WMO en hun gemeente, bijvoorbeeld als zij als gevolg van het ongeval aanpassingen in hun woning nodig hebben, zoals een traplift. De gemeente kan deze kosten dan verhalen op de (verzekeraar van de) aansprakelijke partij, het regresrecht. Het VvV (Verbond van Verzekeraars) en de VNG hebben een overeenkomst gesloten (sinds 2015) waarbij dat regresrecht in een keer is afgekocht, voor iets meer dan 10 miljoen euro. Gemeenten krijgen dan 64 cent per inwoner.

WAT IS DAAR HET GEVOLG VAN, WAT IS HET PROBLEEM?

Verzekeraars kunnen de schade die binnen een van de 5 WMO-gebieden valt (huishoudelijke hulp, transport/vervoer, wonen/verblijf, hulpmiddelen, specialistische hulp/dagbesteding en begeleiding) doorverwijzen (terugverwijzen) naar gemeentes. Gemeenten die geconfronteerd worden met slachtoffers die een beroep doen op de WMO kunnen de kosten niet meer verhalen op de aansprakelijke partij, dat kon voorheen wel.

Maar verzekeraars hebben dit nu afgekocht, met een vast bedrag per gemeente. De gemeente moet

1. Vervolgens hopen dat ze het redden met die vooraf vastgestelde afkoopsom, als er meer slachtoffers in de gemeente zijn dan schiet het Wmo-budget tekort.
2. Dus eigenlijk een extra wmo-reserve creëren, omdat zeer waarschijnlijk het afkoopbedrag tekort schiet. Dus of uit de lopende begroting extra bijbetalen of de gemeentelijke heffingen verhogen.

WAT ZIJN HIERVAN DE NEGATIEVE GEVOLGEN VOOR DE SLACHTOFFERS?

Slachtoffers worden van het kastje naar de muur gestuurd, terwijl zij wettelijk gezien gewoon recht hebben op een snelle uitkering door de aansprakelijke partij. De gemeente doet veel langer over Wmo-aanvragen dan dat verzekeraars horen te beschikken (namelijk 14 dagen op grond van de gedragsregels).

Verzekeraars proberen onder hun verantwoordelijkheden uit te komen door te verwijzen naar de gemeente. Slachtoffers moeten hun hele verhaal, wat soms al heel pijnlijk is, nog een keer doen, ze krijgen te maken met keukentafelgesprekken, etc. Er ontstaan verschillen per gemeente, terwijl die verschillen voor slachtoffers van letselschade niet gerechtvaardigd zijn.

Ook gebruiken gemeentes op grond van de Wmo een heel ander uitgangspunt (namelijk: burgers moeten mee kunnen doen aan de maatschappij, met basisvoorzieningen) dan verzekeraars (namelijk: herstel in de oude toestand, de volledige schade moet worden vergoed). Dat leidt dus tot minder, in ieder geval niet volledige schadevergoeding. Soms worden mensen zelfs geacht te verhuizen in plaats van dat er aanpassingen aan hun woning worden gedaan, dat verhoudt zich niet goed tot het aansprakelijkheidsrecht.

WAT ZIJN DE NEGATIEVE GEVOLGEN VOOR DE GEMEENTES?

Onderstaand de officiële cijfers om tot het schaderisico per gemeente te komen.

Landelijk: 17.100.000 inwoners en minimaal 35.600 zware letsels met meestal (volledige) aansprakelijkheid bij derden. Dus bijna 100 Nederlanders per dag, ook vandaag, die dit overkomt, (35.600 = optelling van ernstige verkeersgewonden, blijvende letsels bij medische missers en arbeidsongevallen met langer gevolg); er zijn nog wat rubrieken bij te tellen.

Schadebedrag minimaal € 5.000 per slachtoffer per jaar op WMO-voorzieningen. Dus 17.100.000 delen door 35.600 = factor 480. Gemeentelijke inwoneraantal delen door 480 geeft het gemiddeld aantal slachtoffers per jaar in de gemeente. Vermenigvuldigen met minimaal schadebedrag van € 5.000 per jaar.

Cijfers voor Heerhugowaard

53.000 inwoners : 480 = 110 potentiële slachtoffers per jaar x €5.000 = € 550.000 per jaar risico.

Heerhugowaard ontvangt dit jaar 53.000 x € afkoop 0,608 = € 32.224, nog geen 6% van het minimale risico.

Dat betekent dat Heerhugowaard een jaarlijks risico loopt van € 520.000 aan extra WMO-kosten. En dat al sinds 1-1-2015 dus 3 jaar.

NB: er zijn schattingen dat een derde van de slachtoffers langer dan een jaar beperkt blijft. Dan cumuleert het bedrag met 1/3^e. Ieder jaar!

WAT MOET ER GEBEUREN?

We moeten er voor zorgen dat slachtoffers niet opnieuw gedupeerd worden, maar de hulp en ondersteuning krijgen waar zij recht op hebben. Daarom moet dit convenant van tafel, het heeft nadelen voor slachtoffers en financiële risico's voor de gemeenten. Slachtoffers moeten niet de dupe worden van getouwtrek tussen gemeentes en verzekeraars over de kosten.

Geruisloos overgeheveld van verzekeraar naar lokale overheid door dit Convenant. U begrijpt nu vast ons advies: Absoluut niet verlengen, zonodig terugdraaien (immers: er is geen accoord door de Raad gegeven) en de oplossing invoeren.

De "eenvoudige" oplossing bestaat in beginsel uit 3 delen:

A) Verlenging 2018 persé voorkomen. Door B&W ondersteund met een motie. Geen enkele vorm accepteren. Nooit meer.

B) Goed (onafhankelijk) laten analyseren wie, wat en waar schade heeft opgelopen tussen 1-1-2015 en 31-12-2017. En ook van schadegevallen van vóór 2015, want zelfs dat is sneaky inbegrepen in het Convenant.

C) Opgelopen schade van slachtoffers en gemeenten ruimhartig en snel oplossen door verzekeraars.

Als dit nu al buiten de democratische controle van de Raad om plaats vindt, is het een goede zaak door te gaan:

D) Zorgvuldige Controle en analyse van alle door VNG ingezette en erkende convenanten.

Op dit moment moet de verlenging per 1-1-2018 worden voorkomen, in het belang van tienduizenden slachtoffers en in het belang van uw gemeenten.

Het is zeker nu niet onze bedoeling met vingers te wijzen naar bestuurders die in 2015 en 2017 wellicht anders hadden kunnen en moeten besluiten. Tenslotte lijkt iedereen te zijn meegegaan in de adviezen van de VNG.

Let wel: VNG is pas net begonnen met 'aanpassingen' voor verlenging per 2018 en verder. Het besluit ligt dus nog niet voor. Maar nu stoppen is noodzaak.

In de Tweede Kamer heeft Michiel van Nispen op 16-11 Kamervragen gesteld aan de nieuwe Minister van Rechtsbescherming Sander Dekker. Maar het onderwerp gaat in beginsel worden beslecht in de gemeente.

Bijgaand de belangrijke, in meerderheid gesteunde, dus coalitie VVD,CDA,D66 en CU, motie Van Nispen WMO regresrecht in de Tweede Kamer (na Algemeen Overleg 16-11), welke wij aan onze Gemeente hebben aangepast.

En motie die het Colleges oproept niet met verlenging van dit Convenant in te stemmen. Afwijzen. Terugdraaien. Raad was niet ingelicht, kan niet accoord gaan. Nooit meer zelfs.